

## קלטת 23א

...נו, אבל איך אנחנו, איך, איך מתפללים אנחנו, איך {אתה}, התפילה שלנו, כן וכל העבודה שלנו, זה, זה, עוד לא הגיע אפילו טיפה מן הים ממה שרוצה רבינו אבל אסור ליפול, ולא לחשוב שאני כבר, כבר שקוע ואני רגיל ככה ואני לא יכול להשתנות לא!

לפי דברי רבינו, כל אחד יכול להשתנות מהפך אל הפך, ממוות לחיים הוא, הוא, הוא יכול, יכולים להשתנות בכל..

וזה לא רק מחר, פעם אחת, בכל רגע, בכל יום ובכל עת "ובטובו מחדש בכל יום תמיד"

לא רק בכל יום, תמיד, זה כל היום, כל רגע של היום, כן "מחדש בכל יום תמיד"

מה זה? בכל יום, זה תמיד? מה זה? בשביל מה צריכים לכתוב עוד "תמיד"?

'תמיד' אפילו בכל יום יש כמה, הרבה רגעים, בכל... כן, אז בכל רגע תמיד, בכל יום

"תמיד מעשה בראשית", מעשה 'בראשית', ה'ראש בית'

'בראשית' זה 'ראש בית', הבעל הבית של העולם

הבעל הבית של העולם והצדיק יסוד עולם, הוא רבינו הקדוש

נו, כפי שאנחנו מחפשים האמת ויודעים, ויודעים ורואים

ורואים האמת כמו שהוא, שהעולם הזה הבל, לא כלום

כמו שאנחנו אומרים בכל יום, בכל יום אנחנו אומרים

"לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר ובגלוי ומודה על האמת ודובר אמת..

ודובר אמת בלבבו, וישכם ויאמר, ריבון כל העולמים לא

לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, כי על רחמיך הרבים"

מצדנו אנחנו רחוקים, עומדים בחוץ לגמרי

"לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, כי על רחמיך הרבים

מה אנו, מה חיינו, מה חסדינו, מה צדקותינו, מה ישועותינו, מה כוחנו"

כלום, מה כוחנו? מה גבורתינו?

"מה נאמר לפניך, הלא כל הגיבורים כאין לפניך ואנשי השם כלא היו"

זה הכל הבל, יוא

"הלא כל, כל הגיבורים כאין לפניך", כלום

"ואנשי השם כלא היו", אנשי השם, מפורסמים, אנשי השם, מפורסמים בשם גדול

"{ואנשי השם} כלא היו", וזה הבל, כלום

נו, והעיקר אנחנו צריכים לרחם על עצמנו לחפש את רבינו, יש

יש הכל מה שאנחנו צריכים בכל יום ובכל עת ובכל רגע

כל מה שאנו.. התיקונים, מה זה התיקונים?

שנזכה להתחדש מעכשיו בכל רגע, כן

לא להתייאש, לא להתבלבל, להשליך עצמנו על השם יתברך, ורבינו הקדוש אומר:

"אני, כשבא היום אני משליך את עצמי ואת כל, ואת, ואת כל העניינים של

של הילדים שלי, של הילדות ושל, של הנכדים, הכל על השם יתברך"

נו..

הוא השליך, אבל אנחנו יכולים לומר "אני משליך", אבל רק, זה רק..

אבל צריכים דווקא במסירת נפש, ממש בכל יום, תמיד בכל יום

"אני משליך עצמי {עליך אליך} יתברך, ושיהיה הכל כרצונך"

זה, זה העיקר הישועה, זה עיקר התשובה, זה עיקר הכל

לא, לא בשבילי, כי לא כלום

אנחנו צריכים למסור נפשנו להרחיק כל העולם הזה, כל הבלי העולם הזה מלבנו  
זה הכל הבל, הבל

"כי, כי הכל הבל, אנשי השם כלא היו וחכמים כבלי מדע ונבונים כבלי השכל"

נבונים, מה זה? נבונים? גאונים? זה.. כן

"ונבונים כבלי השכל, כי רוב מעשיהם תוהו"

בלי הצדיק הוא תוהו ובוהו

"כי רוב מעשיהם תוהו, וימי חייהם הבל לפניך"

נו, "לבד (סבא מושך בתיבת לבד) הנשמה הטהורה"

אמת, האמת הזה, רק, רק "הנשמה הטהורה"

שהיא הנשמה היא טהורה מכל הבלי עולם הזה, הוא, הוא נתרחק, כן

כבר הנשמה מתרחק מכל הבלי עולם הזה, הוא לא רוצה, הוא לא רוצה את הכל זה..

אדרבא, זה.. העולם שקוע בזה, ואנחנו צריכים למסור נפשנו להשליך את זה

[..]

אוי וי, ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם שהכל נהיה בדברו

[אמן]

אוי וי, אוי וי..

ברכה כזו, תפילה כזו כמו שאנחנו מתפללים

אבל אסור ליפול, יכולים.. מה זה? עד עכשיו

מעכשיו, מעכשיו, מעכשיו כל רגע להתחדש, אני מוכ.. אני, אני לא מוכרח להישאר ככה

אני יכול, שוין עכשיו, כן, אני לא, אני כבר ענין חדש, אדם חדש, כן, וזה {...}..

והעיקר הוא רבינו הקדוש, ה"ליקוטי תפילות"

ה"ליקוטי תפילות" זה ה"ליקוטי מוהר"ן", זה רבינו הקדוש

ה"ליקוטי הלכות" זה ה"ליקוטי מוהר"ן", זה רבינו הקדוש

ה"ליקוטי הלכות", ה"ליקוטי עצות", כל דיבור שיוצאים מפי רבינו ורבי נתן

רבי נתן זה דבר אחד, רבינו הקדוש ורבי נתן זה חמה ולבנה

כן, יום ולילה

שמש, שמש וירח

זה.. ואנחנו צריכים להלבנה, ואין לנו קיום בלי הלבנה, כל חיותינו מהלבנה

כל הפרות וכל הצמחים וכל הלחם, ובלא הלבנה, אין לנו קיום

כן, הלבנה זה התלמיד, זה יהושוע, זה, זה רבינו ורבי נתן

זה אמת, אבל זה האמת אי אפשר לדבר עם אנשים

כי הם שקועים במה שהם שקועים ולא, ולא חושבים שזה ש..

הבל, שזה, כמו שזה דבר..

"מה? מה? אתה משוגע? אתה ברסלב

אתה משוגע, מה אתה, מה אתה אומר?

כסף לא כלום? כבוד לא כלום? אתה משוגע?"

הוא לא יכול להבין את זה

ככה הוא העולם, ככה העולם, יש בעולם, יש עולם, ויש רבינו

כן, אם אתה רוצה להיות שקוע בהבלי עולם הזה?

נו, מי, מי, מי מכריח אותך?

כן, אם יש שכל, אז {...}, תברח למקום שצריכים להציל את עצמך

אם, ואם לא חושב על זה?

הוא מרחם על הילדים שיהיה להם כל הכבוד שבעולם וכל הכסף {בירושה}

אז, אז לא כלום, לא עשה לו {...}...

{...}...

"מי זה מלך הכבוד", זה, זה..  
כתוב בזוהר, כן, וכל השינה וכל הגלות, ו..]

אה..  
[זה דבר גדול, אם לא יודעים מה שאומרים אי אפשר להתפלל, כל התפילה לא שווה כלום, כן]

{כן, נכון}, אוי..  
["מי זה מלך הכבוד"]

יוא  
[יוא, יוא, אתה רוצה עזרה?]  
[אתה רוצה ללכת לשירותים? ...]  
לא, לא, אבל פה {נשב ביחד}  
[אוקי, טוב, טוב, טוב, טוב]  
אוי וי, אוי וי..  
[.....]  
אוי, אוי, אוי...  
[.....]  
...[.....]

[.....]...  
טוב  
...[.....]

...[אה, {.....}, שרון בוא רגע אצל אבא..]  
אתה שומע? אתה, אתה שומע?  
[זה יכולה להיות... סליחה, רק רגע, ציפורה רוצה רגע]  
טוב, נו, שויין  
[אני מותר לי לשמוע?]  
כן, כן  
[הו, טוב, אולי, אולי אנחנו נקלוט]  
זה לכולנו  
[יוא, טוב, טוב, {.....}, אולי לקרוא..]  
[כן, כן, כן, כן, זה..]  
[אולי הוא ירצה לקרוא את זה]  
...[זה..]

...היועץ המשפטי  
[...]  
היא היועץ המשפטי  
[כן.. כן, כן, כן]  
כן, בימי שזר וגם היום  
[כן]  
אז אינני יודע, אולי היא כבר בפנסיה, לא?  
[מה? לא חושב, לא חושב]  
לא?  
[אנחנו לפני שנתיים היינו אצלה]  
אה?  
[לפני שנתיים אנחנו היינו אצלה ביחד]

כן, כן, כן, כן  
 [אז מסתמא שהיא עוד..]  
 אז כתבת את השם שלה גם כן  
 [כן, שניהם]  
 אז זה שניהם טובים  
 [אמרתי תשאלו, תשאלו על, תשאלו על היחסים האישיים שהיה בין רבי ישראל לנשיא שזר  
 בחדרי חדרים הוא אמר לו שהוא ראוי לכיסא הנשיא]  
 {...}  
 [כתבתי]  
 אה?  
 [כתבתי שהנשיא אמר לכם בחדרי חדרים:  
 "שאתם ראויים לכיסא הנשיאות", כתבתי..]  
 אוי, טוב, טוב, שניהם טובים  
 היא, אביבה היא יודעת דברים כאלה שהיה הקשר ביני ובין הנשיא  
 היה.. פרוש, פרוש מאגודת ישראל  
 [כן, כן]  
 מנחם פרוש היה רוצה לזרוק אותי מהדירה, והנשיא לחם אתו  
 הוא עז פנים, הוא לא רצה.. כן  
 והיא יודעת הכל, על ידה היה, על ידי אביבה היה כל, כל.. כן  
 הכח של הנשיא שהוא עשה בשביל זה  
 [כן, כן]  
 הוא רצה לתת לי "מושב זקנים", מוסד  
 [בירושלים?]  
 בירושלים, בטלביה, זה אמריקאי  
 [אמריקאי]  
 זה כמו מלון, זה לא..  
 [....]  
 רגיל, כן  
 הוא רצה לתת אותי  
 "למה לך, למה לך?..", מנחם, מנחם פרוש, "למה לך? אני נותן לך.. " כן  
 [כל טוב]  
 כן, ולא רציתי, לא רציתי ללכת למוסד  
 [הכל היה בשביל אהרון, בשביל שאהרון היה בכפר סבא]  
 כן, אבל היא יודעת מה הנשיא..  
 [כן, מה, מה..]  
 מה שהוא עשה בשביל זה, איזה מסירות נפש היה לו, כן  
 והוא היה עז פנים, הוא לא רצה לשמוע לו  
 אבל הסוף היה שהוא נתן לו את הכתובת של האיש הזה של הדירה  
 והנשיא פעל אצלו שישאיר אותי כל ימי חיי בהדירה  
 [כן]  
 נו, אז על כל פנים היא יודעת מה שהוא עשה בשביל זה, כן  
 זה טוב, שולמית, היא יודעת יותר משולמית, כן  
 היא ראתה את המסירות נפש שהיה לו בשבילי, אז היא עד היום  
 [והיא גם יודעת את השם שלי, שכתבתי: "שרון"]  
 אה?  
 [כתבתי, כתבתי את שמי, את הכתובת שלי, שישלחו אלי את המכתב]

כן  
[אז היא זוכרת את הפרשה שבאנו כולנו ביחד אליה]  
אה  
[לפני שנה וחצי, שנתיים]  
כן, כן  
[באנו כולם ביחד]  
כן  
[והיא זוכרת את העניין שהיא ניסתה לעזור לי]  
כן  
[לצאת מן המשפטים]  
ש.. כתבת את זה?  
[לא, אבל היא זוכרת ש..]  
אתה, אתה זוכר  
[היא, היא זוכרת]  
היא זוכרת?  
[היא זוכרת בוודאי ש..]  
נו, דיברת איתה?  
[שבא.., לא, אבל היא זוכרת בוודאי שבאנו אליה כולנו]  
כן, כן  
[והיא, היא התקשרה לנמל התעופה]  
כן  
[....]  
כן, כן, כן, כן, כן, כן  
[לעזור במשפט]  
זה היה הכל..  
[הכל היה בשביל עכשיו]  
כל ההמתקה בשביל זה  
[בשביל עכשיו]  
אם מדברים ממשרד הנשיא  
[כן, כן]  
זה, זה לא, זה לא דבר פשוט  
{אתה יצאת} גדול, כן, זה בלבב אותם  
[כן]  
{אתה שב} וזה הכל, עם כולם, כן  
על כל פנים אתם יודעים מזה? ציפורה מסרה..  
[כן, כן, כן, כן, כן, ברוך השם]  
אז, אז..  
[זה..]  
אז זה יכול להיות כל רגע  
[כן, כן, כן, השם יעזור]  
היום או מחר, אז אנחנו צריכים להיות..  
[העיקר שצריך לשמור על כל העניין בסוד גדול]  
אה?  
[על כל העניין צריך לשמור בסוד גדול]  
כן, כן, כן  
[כל עניין הפתק זה סוד גדול בפני העולם]

כן, {...}  
 [בבקשה]  
 [אני בלי נדר..]  
 אה, זה למרדכי מרדכי?  
 [יוא]  
 [לא, זה בשביל ה..]  
 [אתה רוצה גם?]  
 [הרב, הרב, הרב]  
 לא, לא, לא  
 [לא, לא, לא]  
 אני לא, לא  
 [בשבילך רבי, נו, בשבילך]  
 [לא, לא, לא, הוא שמה]  
 לא, לא, לא, לא, לא, לא  
 [אבא, זה {...}, אני יכולה לתת לו עוד קצת]  
 אני, אני כבר שתיתי  
 [....]  
 [אני בלי נדר, אה.. שאתה נוסע לרוסיה, אני.., בלי נדר, בלי נדר]  
 אתה יכול לנסוע לשם?  
 [יוא, בלי נדר אני נוסע איתך]  
 יש לך דרכון אמריקאי  
 [כן, כן]  
 כן  
 [אני, לא... אני לא רוצה לומר נדר, בלי נדר]  
 אתה צריך, אתה צריך לעשות תיכף, {...}, הכי מוקדם, הכי קודם  
 [כן?]  
 כן!  
 [הו]  
 להיות, להיות בחיים {...}  
 [פה בראש השנה, בראש השנה פה]  
 להיות בחיים ברוסיה  
 [הו.. טוב, טוב שאמרת לי]  
 כן, כן, וודאי  
 [יוא, שאני צריך להתארגן]  
 זה תיקונים כזה שאין לנו מושג  
 [לא, אתך אני רוצה]  
 להיות על {...}, על הציון של רבינו  
 [לא, אני..]  
 באומן ולומר העשרה מזמורי תהלים, אה, אה, ה"תיקון הכללי" על הציון  
 [אבל אני רוצה לנסוע אתך ביחד]  
 ה.. הלוואי  
 [בלי נדר]  
 נו, אבל אני אין לי דרכון רק..  
 [נו, טוב, אבל..]  
 רק ישראלי  
 [אם יעשו זה, אני חושב שיעשו זה, שיתנו לך]

כן?  
 [זה מה שעכשיו צריך]  
 לא, לא יתנו לי  
 [לא, אבל הוא אמר ש..  
 מי אמר?  
 [הוא צריך לכתוב למשרד החוץ]  
 אה?  
 [יוא, זה מה שמדברים]  
 זהו?  
 [יוא, היי..., הוא לא הבין זה]  
 [מה?]  
 [הוא לא הבין ז, שזה.. שיקבל מקום לנסוע ל..  
 [זה יאפשר שמשרד החוץ..  
 נו  
 [יעזור..., בעזרת השם..  
 כן  
 [לעשות עם ה..., לעשות הסכם עם הרוסים]  
 יוא  
 [שנבוא עם דרכונים ישראלים]  
 בשבילי?  
 [יוא, יוא]  
 [ביקשתי מניין..  
 [זה מה..  
 [ביקשתי מניין אנשים, מניין]  
 [מניין]  
 [ביחד אתכם, שיהיה לכם מניין על הציון בערב ראש השנה]  
 בערב ראש השנה?  
 [כן, כן]  
 [מניין]  
 נו, ואיפה? יש, יש, יש..  
 [משרד החוץ]  
 נו  
 [הוא הפנה אל הרוסים על מניין לערב ראש השנה, ליומיים, שלוש, להיות ברוסיה]  
 כן  
 [לכבוד ראש השנה ברוסיה]  
 כן  
 [אז..  
 [אבל מניין לא יאשרו, {...}, תבקש פחות]  
 [מניין, מניין, אפשר שופר ואפשר את הכל לעשות, להתפלל ערב, ערב..  
 [אני אומר בלי נדר, {אני אעשה את זה}, יש לי דרכון אמריקאי]  
 [אה, ....]  
 לא ידעתי, לא ידעתי, זהו ה.. זהו  
 [יוא, זה]  
 [זאת הבקשה, זאת הבקשה]  
 אה, אני חשבתי אולי בשביל הדפוס {...}  
 [לא, לא, בשביל..]

אבל אלו שולמית כהנא, שולמית

[כן]

[יוא]

ואביבה

[כן]

שרה היא עושה אצלה

[כן]

והם, הם, היא, אביבה היא יודעת דברים כאלה שהיה לי קשר עם הנשיא

סודות כאלה שלא ידע מזה שום אדם, והיא יודעת, כן

[איזה אביבה?]

והוא.. אביבה זה היועץ המשפטי של, של הנשיא

[אה, כן]

[אני לא יודע מה קרה..]

[כן]

[אני חושב שאהרון נסע..]

{...}

[לירושלים, אני התקשרתי...]

...היה לי חלום, שבא אלי עשיר מירושלים

[כן]

שהוא קמצן גדול

[כן]

'מעין שטוב'

[כן]

'מעין שטוב' שמעת? שמעת?

[כן, כן, כן]

שמעת, כן

האבא שלו הוא, האבא שלו אני חושב שהוא כבר איננו בעולם

אבל אני ראיתי את האבא שלו, והוא בא, ודיברנו מעניין הדפוס

והעבד אמר שזה עולה כך וכך

[כן]

אז הוא, אז הוא הוציא פנקס עם צ'קים

[כן]

והוא נתן צ'ק

[..]

מתנה חמשת אלפים דולר, הוא ת...

[..]

יוא, והוא אמר לי, הוא עשה צ'ק..

[מה שאתה רוצה]

{..... לעלות}, כן

הוא קמצן ולא.. כן

והוא אמר לי:

"אל תדאג, כסף, ויהיה הדפוס ויהיה כסף והכל", כן, כן

אחר כך הוציא עוד כסף, עוד דולרים, עוד, עוד עשרת אלפים

הוא, הוא, הוא הוציא את הפנקס, {...}

[....]

הוא נתן צ'ק  
 [...] עוד..  
 אני נדהמתי, אני מכיר אותו שהוא לא כל כך..  
 [לא עושה כל כך]  
 זה כי הוא..  
 [כן, כן]  
 קמצן גדול, כן  
 כן, וכל פעם נתן צ'ק  
 "עשרת אלפים? טוב, רגע אחד"  
 הוא נתן צ'ק ואומר לי בכל פעם, ואומר לי:  
 "אל תדאג, יהיה דפוס ויהיה, ויהיה, ויהיה דולרים"  
 [.....]  
 [אתה שומע, זה..]  
 היה, היה עוד, עוד, עוד אנשים עשירים, והוא, והוא לא נתן להם לתת צ'קים  
 הוא תקף, {הוא .. נתן .....}  
 והם לא, והם גם כן רצו לתת, לעשות צ'קים  
 אבל הוא הקדים, הוא, הוא הקדים ונתן צ'ק, אז היה {....}  
 [הוא מעיין, מעיין, מעיין]  
 מעיין  
 [מעיין של דולרים]  
 כן, 'מעיין שטוב'  
 ['מעיין שטוב', מעיין טוב, מעיין טוב, 'שטוב' זה טוב]  
 נו..  
 ['שטוב זה..]  
 אבל אנחנו..  
 [שטוב, שטוב, 'טוב']  
 לא, לא יודעים מה זה עם אהרון  
 [..]  
 [אהרון היה, היום בבוקר התקשר, והוא אמר לי שהוא מרגיש שיש חדשות]  
 מדוע לא..  
 הוא סידר פגישה בסוכנות, מדוע לא עשיתם הפגישה?  
 [האבא שלו היה חולה, ואני לא זוכר בדיוק, זה היה כבר לפני שלוש שבועות]  
 אה.. אה..  
 [לפני חודש, שלושה שבועות]  
 אה..  
 [אולי בגלל האבא, אולי.., האבא נפטר, לא יודע]  
 [האבא נפטר בדיוק, אני חושב שביום חמישי..]  
 אה.. אה..  
 [לא זוכר מה היה הסיבה]  
 זה, היה סיבה, היה סיבה  
 [לא סתם ככה באוויר]  
 אה, אה  
 [לא, אני זוכר שהוא אמר לי: "אתה.."]  
 אבל, אבל היו צ..  
 ["אם אני לא בא, אתה הולך ל.."]

היו צריכים ל..  
[.... אמר לי]  
להודיע להם שאנחנו היום לא יכולים לפגוש  
[לקבוע, כן]  
אה..  
[פעם אחר]  
שיעשו זמן אחר  
[רבי, אתה צריך רק להתפלל שאינני]  
[.. זה מה ש..]  
נו  
[תתפלל שאינני והמשפחה שלה]  
נו  
[שהם יתנו כסף]  
כן?  
[האבא שלהם היה צדיק, הבעל חסד הכי גדול]  
כן?  
[והם לא, לא יודעים למי לתת הכסף?]  
{..}  
תראה, רבי..  
[אה..]  
רבי.. רבי אתה צריך להתפלל, להתפלל שאינני..  
אבא שלה היה הבעל חסד.., הוא נתן כל הכסף שלו..  
כן, יש להם כסף?  
[יוא]  
כן?  
[מיליונים יש להם]  
כן?  
[יוא, אתה רק צריך להתפלל..]  
מדוע, מדוע הם לא נותנים..  
[אה]  
עד עכשיו?  
[לא, הם התאכזבו]  
אה?  
[לא, אין לי השפעה עליהם, הם התאכזבו מפני ש..]  
מדוע?  
[מפני שהם התחתנו, היה רבנים, היה אנשים לא הגונים]  
לא הגונים  
[יוא, אבל האבא שלה, כל הכסף הוא נתן לפני מותו ו..]  
אה  
[יוא, אז אתה יכול להתפלל שהם יתנו על השם שלה, של ה...]  
{...}...  
[כן]  
נו, הם רצו, והוא גם מכיר אותם  
[כן]  
על כל פנים...

...[סבא והחברים שרים:  
"בך בטחו אבותינו, בטחו ותפלטמו  
אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו..  
"בְּנֵי נֶחֱמִי בְּחֶמֶן מְאוּמָן.." ]  
אוי, אוי, רבונו של עולם  
[סבא שר:  
"כי ניחם השם את ציון, ניחם כל חרבותיה  
וישם מדברה כעדן, וערבתה כגן השם  
ששון ושמחה ימצא בה, תודה וקול זימרה..  
ואחר כך גם החברים משתתפים]...

...[סבא והחברים שרים:  
"מעין עולם הבא יום שבת מנוחה  
כל המתענגים בה, יזכו לרוב שמחה  
מחבלי משיח יוצלו לרווחה  
פדותינו תצמיח, ונס יגון ואנחה  
להתענג בתענוגים ברבורים ושלו ודגים  
למקדש טוב ולקודש קודשין  
אתר די ביה יחדון רוחין ונפשין  
{מזמרים} {שירין ורחשין  
בירושלים קרתא דשופריא"  
בניגון של "בְּנֵחִי"  
[אנחנו גם רוצים שגם אתם תבואו לשם..  
[נו]  
אה  
סבא שר:  
"עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו.." ]  
זה הניגון הוא התבודדות  
[כן ...]  
של חודש אלול  
[כן]  
אנשי שלומנו הלכו, הלכו בלילה..  
[כן]  
ליער  
[כן, אחרי חצות]  
בחצות, אחרי חצות  
[כן]  
וצע... היה זמן לצעוק  
[כן]  
זה בחודש אלול  
[כן, כן]  
אז, אז 'עבר קציר  
[כן]  
חודש אלול הוא כבר הסוף, הסוף, כבר עבר כל הקיץ  
[כל הקיץ, כן]

'ואנחנו לא נושענו'  
 אז זה היה התבודדות, מין התבודדות  
 [סבא והחברים ממשיכים לשיר:  
 "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו.."]  
 היה קולות כאלה ביער, מעמקי הלב  
 [כן]  
 איפה אנחנו? עבר קציר, כבר 'עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו'  
 מה יהיה מ..  
 [..]  
 מתי נזכה לתשובה? מתי? אלול  
 [כן]  
 אוי  
 [מדברים על תשובה, זה, זה...]  
 [כן, כן, כן]  
 [לשון הוא ש..  
 [עבר זמן..  
 'עבר קציר, כלה קיץ', כל {תפילתנו}, זה לא רק ה.. {...}  
 [כן, כן]  
 [כל השנים שלנו]  
 כבר הכל, עבר, עבר הכל ואנחנו לא נושענו  
 עוד קצת אנחנו הולכים לעולם האמת, מה יהיה מאתנו, מה יהיה..  
 [כן, כן, כן]  
 'עבר קציר, כלה קיץ', עבר כל, כל חיינו, כל, כל, כל כוחנו  
 עבר הכל ואנחנו לא נושענו  
 [אתה רואה, זה..  
 זה התעוררות גדול  
 [.....]  
 זה לא רק הקציר הזה, "עבר קציר..", זה כל, זה..  
 [זה כל קיץ]  
 "עבר קציר"  
 [כל החיים]  
 ואנחנו לא נושענו, {...}  
 [כן]  
 [מי כתב את השירים האלה? לא, מי..?]  
 לא יודע  
 [הו]  
 אני רק יודע שיש שיר כזה  
 [יוא, יוא]  
 ...[.....]  
 ...[התבודדות]  
 ככה?  
 [אבל אני לא יודע מה..  
 עם מי?  
 [ה..]

{....}

[לא, ביער, הלכנו ביער, הוא צעק..]

אוי, אוי..

[הוא]

אוי.. לא היית פעם? { ... שמעתם } מדברי רבי נתן..

[לא, לא, הוא מדבר רק עברית]

דיבורים של רבי נתן..

[....]

{....} עד היום איך שיצא מהפה שלו

לא היה, אז לא היה

[.....]

[כן..]

הוא... אני הייתי אופה, אז היה בטבריה..

[עברית, עברית, סבא]

מישהו פתח, גדול, מיליונר, ה..

[אתה מ..]

[תדבר עברית]

[דבר עברית..]

{..}

[הוא לא מבין עברית, רבי, הוא לא מבין יידיש]

לפני, לפני הרבה שנים

[כן]

נפתח בטבריה מלון

[כן]

מלון עם כל התאוות

[כן]

מלון מיוחד

[יוא]

והבעל, ובעל המלון היה שמו פיינגולד

[כן]

[פיינגולד]

[כן]

[כל התאוות]

והוא..

[ואני זוכרת אותו]

אני הייתי אופה

[כן]

והוא רצה האופה הכי, הכי מומחה והכי טוב והכי..

[כן]

מומחה

[זה, זה הסבא]

[כן]

אז אמרו לו:

"אודסר, מאפיית אודסר", כן

אז הוא שלח אחרי

[זה היה האישה שלו..]

אני באתי, והוא קנה אצלי..

[לחם]

לחם

[כן]

חלה, ולחם, כן

[זה רב גדול, הרב ישראל]

[לחמניות]

והוא.. אה? מה?

[זה היה הרב ישראל?]

[לא, לא]

לא..

[לא, זה אחד פתח מלון]

[....]

[הוא לא הבין בידיש]

לאט, לאט

[כן, כן, כן]

כן, היה לי מאפייה

[כן, כן, כן]

[היו צריכים אחד שיהיה אופה]

[אה, אה]

[אופה טוב, אתה יודע, אז הם בחרו בו]

אני הייתי אופה, אני הייתי אופה, וכל {העצות\היסוד} של המאפייה

[אה..]

נו, וכולם היו, היו מקנאים אותי:

"ישראל בער הברסלבר, הוא עשה, הוא עלה לעילא, ל.., לעילא ולעילא..

אנחנו כולנו עניים, אין לנו כסף, וישראל בער הברסלבר יש לו מאפייה

מאפייה? מאפיה זה, זה, זה בית חרושת לכסף..

[יוא]

מאפייה? מה זה?"

[זה מפעל לעשיית כסף]

ואני, כולם התקנאו, התקנאו

[כן]

ואני יש לי ניסים שלא נעשיתי עיוור

הדמעות ירדו מאליהם, אני לא צריך לחשוב, {להכין}

ל.. שירד, שיהיה הדמעות

[כן]

הדמעות יצאו מאליהם

אני לא רציתי, אני, אני פחדתי שאני אהיה, אהיה עיוור

[כן]

מה? זה דמעות, זה, זה, זה, לעניים זה, זה נורא מאד

[כן]

כן, לוקח המאור, המאור עניים

[כן]

אבל אני לא רציתי לבכות

[כן]

אבל זה יצא מאליהם..

[למה בכית?]  
 {איפה שהייתי} לא רוצה, הם ירדו  
 [למה?]  
 מגודל צער שהיה לי  
 [אה, אה]  
 [אה?]  
 מה? בשביל מה הכסף? מה..  
 [הו, הוא בכה, שהוא..  
 {מה זה?}  
 [עושה כסף, יוא, יוא, יוא, יוא]  
 [יוא]  
 כן  
 [אז מתי עזבתם?]  
 אז אה..  
 [הוא בכה..  
 [הוא התחיל לבכות בגלל שהוא התחיל לעשות כסף, הוא התחיל לבכות]  
 פיינגולד..  
 [הוא פחד להיות עיוור]  
 [פיינגולד?]  
 כן  
 [הבעל של המלון?]  
 הבעל, בעל המלון, כן  
 הוא היה יודע ספר והוא, והוא אהב לשמוע דברי תורה  
 אני דברתי אתו מרבינו, והוא נתרשם והוא..  
 ואני הייתי אצלו יחיד בעולם, כן  
 [כן]  
 כן, אז היה לו מכונה כזו, הוא, לפני הרבה שנים  
 זה היה, הוא היה לו... עשיר גדול והוא היה לו דבר כזה  
 אז הוא אמר לי:  
 "אני רוצה לשמוע, אני שמעתי שאתה מזמר בשבת "אשת חיל" ו..  
 [יוא]  
 זמירות, אני רוצה לשמוע"  
 אז הוא לקח את זה  
 [יוא]  
 אני, אני, ואני לא ידעתי, אני זמרתי  
 הרי הוא רוצה לשמוע, אז אני אמרתי "אשת חיל", כן  
 אחר כך בשבוע הבא, הוא קרא אותי והוא פתח את זה, ואני שומע שאני..  
 [את הקול שלך .....]  
 [זה היה אולי..  
 זה, איך אפשר דבר כזה?  
 [עכשיו יש..  
 מה זה? כן  
 [זה היה..  
 [..הרבה יותר, שישים שנה..  
 [יכול להיות שכזה לפני..  
 [היה, היה, היה, יוא, יוא..]

כן, כן  
[ארבעים שנים]  
כן  
[כן]  
כן, כן, לא היה בכל כך {בזול}, אבל היה  
[היה, היה]  
[כן, כן, כן]  
[אני סיפרתי מילא, איך שאבא סיפר]...

## סוף קלטת 23א